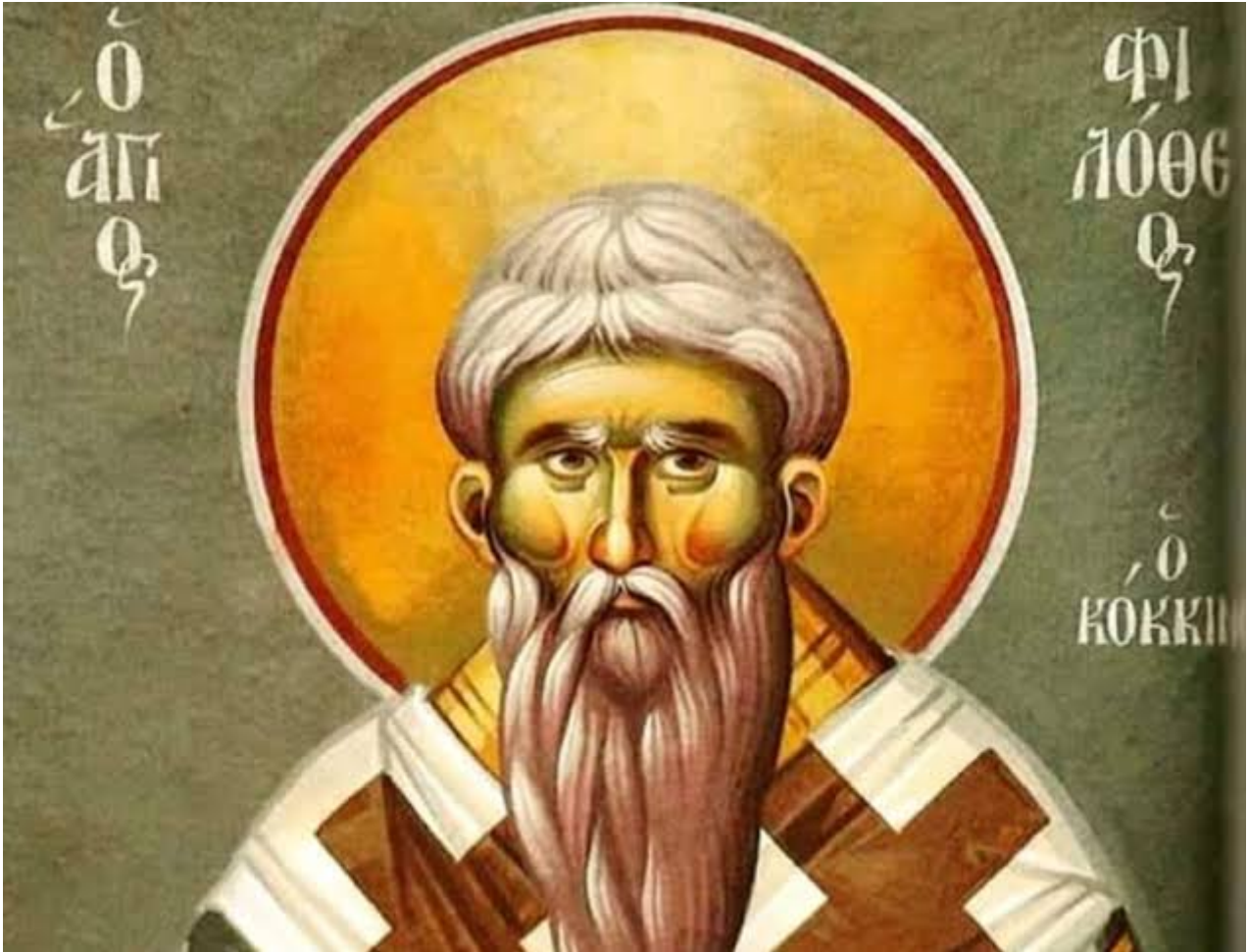

Ο Άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος και η δυναμική του σύγχρονου ανθρώπου - Από τη θεολογία της ησυχίας στην πνευματική αφύπνιση

/ [Γνώμες](#)

Η μνήμη του Αγίου Φιλοθέου του Κόκκινου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως και σπουδαίου υπερασπιστή της ησυχαστικής παραδόσεως, αποτελεί μια διαχρονική πρόσκληση σε πνευματική εγρήγορση και αυτογνωσία.

• *Του Αρχιμ. Μακαρίου Τσιμέρη (Υποψήφιου Διδάκτορος)*

Ο Άγιος έζησε σε μια εποχή έντονων θεολογικών αντιπαραθέσεων και εκκλησιαστικών δυσκολιών. Με τη θεολογική του κατάρτιση, την ασκητική του εμπειρία και τη στήριξή του στον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, μαρτύρησε ότι η αληθινή γνώση του Θεού δεν είναι απλώς διανοητική κατάκτηση, αλλά καρπός προσευχής, καθάρσεως της καρδιάς και κοινωνίας με τη θεία Χάρη.

Στην εποχή μας, όπου η πληροφορία πληθαίνει, η επικοινωνία επιταχύνεται και ο άνθρωπος συχνά εγκλωβίζεται στον θόρυβο της καθημερινότητας, το παράδειγμά του γίνεται ιδιαίτερα επίκαιρο. Η εξωτερική δύναμη, η κοινωνική προβολή και η ανθρώπινη γνώση δεν εξασφαλίζουν από μόνες τους την εσωτερική ειρήνη ούτε τη σοφία. Ο Απόστολος Παύλος μάς προτρέπει: «Μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός» (Ρωμ. 12,2).

Η ησυχία, όπως την παραδίδει η Ορθόδοξη πατερική παράδοση, δεν σημαίνει φυγή από τον κόσμο, αλλά εσωτερική ελευθερία και αδιάλειπτη αναφορά στον Θεό. Είναι η δυνατότητα να ζούμε μέσα στην κοινωνία, χωρίς να αιχμαλωτιζόμαστε από τα πάθη, την υπερηφάνεια και την ανάγκη της ανθρώπινης αναγνώρισης. «Χωρὶς ἑμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ιω. 15,5), διακηρύσσει ο Κύριος, υπενθυμίζοντάς μας ότι η αληθινή καρποφορία πηγάζει από την κοινωνία μαζί Του.

Η δυναμική του Αγίου Φιλοθέου δεν ήταν απλώς η δύναμη της θεολογικής γνώσεως ή του πατριαρχικού αξιώματος, αλλά η προσπάθεια να συνδέσει την αλήθεια με την προσευχή και την εκκλησιαστική ευθύνη με την πνευματική ζωή. Αντίστοιχα, ο σύγχρονος χριστιανός καλείται να υπερασπίζεται την πίστη με σταθερότητα, αλλά και με ταπείνωση· να χρησιμοποιεί τη γνώση με διάκριση και να μαρτυρεί την αλήθεια με αγάπη, διότι, όπως γράφει ο Απόστολος Παύλος, «ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ» (Α΄ Κορ. 8,1).

Η μνήμη του Αγίου, επομένως, δεν αποτελεί απλώς αναφορά στο παρελθόν, αλλά πρόσκληση σε προσωπική μετάνοια και ανακαίνιση. Δεν αρκεί να θαυμάζουμε τους Αγίους· καλούμαστε να μιμούμαστε το φρόνημά τους, ώστε η πίστη να γίνεται τρόπος ζωής και η θεολογία έμπρακτη αγάπη προς τον Θεό και τον πλησίον.

Η αληθινή δυναμική του ανθρώπου δεν βρίσκεται στην επιβολή, αλλά στην ταπείνωση· όχι στην αυτοπροβολή, αλλά στη χάρη· όχι στον θόρυβο, αλλά στην προσευχή. Εκεί όπου η καρδιά καθαίρεται και φωτίζεται από τον Χριστό, εκεί αρχίζει η πραγματική μεταμόρφωση του ανθρώπου και του κόσμου.

Άγιε Φιλόθεε, θεοφόρε Πατριάρχα και υπερασπιστά της ησυχαστικής παραδόσεως, πρέσβευε υπέρ ημών, ώστε να αποκτήσουμε νου φωτισμένο, καρδιά ταπεινή και ζωή θεμελιωμένη στο θέλημα του Θεού. Αμήν.

Παραπομπές:

Αγία Γραφή

- Ιω. 15,5 Η κοινωνία με τον Χριστό ως πηγή πνευματικής καρποφορίας.
- Ρωμ. 12,2 Η ανακαίνιση του νου και η διάκριση απέναντι στο πνεύμα της εποχής.
- Α΄ Κορ. 8,1 Η γνώση που χρειάζεται να συνοδεύεται από την αγάπη.

Ιστορικές και θεολογικές πηγές.

1. Οικουμενικό Πατριαρχείο, Φιλόθεος ο Κόκκινος: <https://ec-patr.org/people/filotheos-kokkinos/>
2. Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Ο Άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος: <https://www.vatopedi.gr/i-moni/thia-latria/vatopedini-agii-monachikos-vios-i-m-vatopediou/o-agios-filotheos-o-kokkinos>